

Elina Rouhiainen

WÄ
KÄ

Sistienvartija

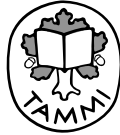
Tammi

Aina Rouhiainen

VÄKI

Aistienvartija

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

tammi

75 VUOTTA

HELSINKI

Hess-lainaus teoksesta *Prisoner #7: Rudolph Hess, The Loneliest Man In The World*, kirjoittanut Eugene K. Bird. Viking Press 1974.

Sivun 100 lainaus teoksesta *Lääkärikirja Duodecim*, kirjoittanut Matti Huttunen
© 2018 Kustannus Oy Duodecim

Sivun 103 lainaus Children of Bodomin kappaleesta "In You Face"
albumilta *Are You Dead Yet?* (2005)

Sivun 181 lainaus Children of Bodomin kappaleesta "Hate Me!"
albumilta *Follow the Reaper* (2000)

Sivun 360 lainaus kappaleesta "Amazing Grace" (trad.)

Tämän teoksen kirjoittamiseen on saatu tukea Taiteen edistämiskeskukselta,
WSOY:n kirjallisuussäätiöltä ja Suomen kulttuurirahastolta.

Kannen ja ulkoasun suunnittelu: Laura Lyytinen
Copyright © Elina Rouhiainen ja Kustannusosakeyhtiö Tammi, 2018
Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-0188-7

People don't forget, do they?

-RUDOLF HESS, HITLERIN ENTINEN KAKKOSMIES,
JOKA LÄHTI OMIN PÄIN SKOTLANTIIN NEUVOTTELEMAAN
RAUHASTA JA VIETTI 47 VUOTTA VANKILASSA

I

KIRJE

Riika, Latvia

Taivas oli juuri pudonnut Bollywoodin niskaan. Ei kuvaanollisesti, vaan aivan kirjaimellisesti.

Jos aivan tarkkoja ollaan, kyse ei ollut taivaasta, vaan katosta. Mutta sillä hetkellä Bollywoodin oli hyvin vaikea hahmottaa eroa: se mikä oli vielä hetki sitten ollut ylhäällä, olikin alhaalla, ja koko maailma muuttui valkoiseksi.

Jos jatketaan samaa täsmällisyyden linjaa, on kerrottava myös, että tämän epäonnisen tapahtuman uhriksi ei joutunut Bollywood, vaan joku toinen, häntä hyvin läheisesti muistut-tava. Bollywood ei nimittäin tiennyt olevansa Bollywood. Koko edellinen kesä ja siten myös hänen nimensä olivat pyyhkiytyneet pois hänen mielestään, eikä hän osannut kaivata niitä.

Päivä oli ollut alusta saakka tuhoon tuomittu. Bollywood oli herännyt myöhään. Hänen ensimmäinen ajatuksensa oli käydä suihkussa lievittääkseen jomottavaa päänsärkyään. Hän ehti riisua kaikki vaatteensa ennen kuin veti suihkuverhon syrjään ja näki, että suihkun lattia oli täynnä likaisia astioita. Sille oli hyvä selitys: hänen nykyisessä asunnossaan tiskit

pestiin kylpyhuoneessa. Keittiössä ei ollut lavuaaria tai edes hellaa, ainoastaan pari keittolevyä ja jääkaappi, jonka ovi ei pysynyt kiinni. Keittiöstä olikin tullut etupäässä tupakka-huone. Usein he istuivat huterilla tuoleilla myöhään yöhön ja katselivat, kun savu kohosi kattoon.

Muu asunto ei ollut juuri paremmassa kunnossa. Läävä, niin he kaikki kutsuivat kotiaan. Lattiat olivat kuluneet ja pitivät kummallista vikinää aina kun joku käveli huoneen läpi. Olohuoneessa oli aina vähintään kaksi polkupyörää – jos ne jätti kadulle, ne varastettiin.

Asuntoa tarkastellessaan Bollywood ei voinut olla ajattelematta, että hänen äitinsä olisi ollut kauhuissaan. Koti oli aina ollut äidin ylpeys, mikä ei ollut ihme kun otti huomioon, että se oli käytännössä hänen työpaikkansa: äiti ei ollut koskaan käynyt töissä kodin ulkopuolella. Bollywoodin oli myönnettävä itselleen, että häntäkin vähän ällötti tämä likaisuus, ahtausta ja sekasorto. Mutta sitä hän ei olisi ikinä tunnustanut muille.

Bollywoodilla ei ollut varaa valittaa – jälleen kirjaimellisessa mielessä. Asunto oli Jutan. Bollywood ei tiennyt omistiko Juta sen vai vuokrasiko, mutta joka tapauksessa hän oli täällä ainoa, joka maksoi mistään mitään, ja siihen oli tyydyttävä.

Juta oli kova muija. SuperButch, niin kuin jotkut häntä kutsuivat. Kaiken kovuuden alla oli kuitenkin hellä sydän, ja Juta tunnettiin siitä että hän otti siipiensä suojiin pulaan joutuneita sateenkaari-ihmisiä. Ruokki, puki ja antoi asua kattonsa alla, kunnes nämä pääsivät taas takaisin jaloilleen. Hän ei koskaan kysynyt kysymyksiä.

Jutalla oli pieni kahvilabaari Riian keskustassa, ja sinne Bollywood suuntasi niin kuin lähes joka päivä. Vaikka heidän asuntonsa perusteella sitä ei olisi voinut millään uskoa, Jutan

kahvila oli todella siisti ja huolella sisustettu. Pinnoissa oli käytetty paljon tummaa puuta ja pöydille ja hyllyille oli aseteltu viherkasveja. Kalusteissa oli rokokoo-henkeä, valaisimet taas olivat jonkun paikallisen suunnittelijan. Paikka oli jos ei nyt trendikäs, niin ainakin riittävän miellyttävä vetääkseen hyvin asiakkaita.

Bollywood pesi kahvilassa lähinnä tiskejä ja siivosi pöytiä, mutta aina silloin tällöin Juta antoi hänen hoitaa baaria. Hän oli alaikäinen, mutta hommassa paljon taitavampi kuin Juta itse. Sitä heistä kumpikaan ei tietenkään sanonut ääneen.

Tänään oli kiireistä. Paljon vakioasiakkaita ja jonkin verran turisteja. Bollywood ehti syödä takahuoneessa yhden vitriinistä ottamansa bagelin, jonka täytteistä hän oli kaapinut puolet roskiin, muttei muuta. Hän täytti tiskikoneen, kuivasi laseja ja työnsi sitten keittiöpyyhkeen housujen takataskuun. Salin puolelta tuleva häly oli alkanut käydä korviin, joten hän astui kadulle polttamaan tupakan. Hän rapsutteli vapaalla kädellä likaa nimikyltistään. Siinä luki nimen lisäksi hänen pronomiinsa, they/them. Lika oli kuitenkin tiukassa, ja hän luovutti pian. *Fuck this shit*, hän ajatteli. *No pun intended.*

Todellisuudessa hän ei niinkään vihannut työtään kuin kaikkea muuta. Hän oli kuvitellut olevansa Riiassa vain läpikulkumatalla. Ainoa syy, miksi hän oli jäänyt, oli laiskuus. Tai kenties pelko: se usein näytti laiskuudelta. Hän ei ollut tottunut olemaan yksin. Mutta niin kiitollinen kuin hän olikin Jutalle kaikesta, järjestely oli alkanut ärsyttää häntä. Bollywood tiesi ettei hän ollut millään tavalla erityinen, vain yksi suojatti muiden joukossa. Viime päivinä hänestä oli alkanut tuntua, että hän oli viimein valmis vaihtamaan maisemaa, mutta ei ollut tehnyt mitään asian suhteen.

Bollywood ei pitänyt pysähtymisestä. Se oli epämiellyttävän lähellä luovuttamista. Tai kuolemaa, hän ajatteli. Bollywoodin mielessä kuoleminen oli aina ollut tekemisen vastakohta. Hän tiesi että saattaisi vanhemmiten joutua muuttamaan näkökantansa ("Kuoleminen se vasta työtä on", hän muisti kuulleensa isoäitinsä suusta), mutta vastustaisi sitä viimeiseen asti.

Tunnit matelivat eteenpäin. Bollywood täytti tiskikoneen ja laittoi sen päälle. Tyhjensi ja täytti uudelleen. Viimein Juta vaihtoi soittolistan päivällä soitettavasta matalatempoisesta musiikista (Bollywood kutsui sitä mielessään hipsterien tuutulauluksi – kaikki biisit kuulostivat tismalleen samalta) jokailtaiseen elektropoppiin. Bollywoodille se oli merkki siitä, että hänen työvuoronsa oli loppunut. Hän hyppäsi tiskin toiselle puolelle ja otti läppärinsä esiin. Hän tilasi Jutalta oluen – Jutalla ei tietenkään ollut pokkaa sanoa, ettei Bollywoodilla ollut ikää, mutta hän mulkaisi pahasti, mikä oli aina piristävää.

Kahvilassa kävi jo melkoinen kuhina. Bollywood antoi aistiensa sulautua ympäristöön, nyhtää siitä energiaa. Hän hörppäsi oluestaan ja venytteli sormiaan ennen kuin alkoi viimeistellä edellisenä päivänä aloittamaansa blogikirjoitusta. Sen otsikko kuului *Ihmisiä jotka vituttavat juuri nyt*. Kun teksti oli valmis, hän luki sen vielä kerran läpi:

1) Sinä, joka väität, ettet piittaa politiikasta

Se, että voit sanoa olevasi epäpoliittinen, on hitonmoinen etuoikeus. Se tarkoittaa sitä, että elämäsi on nykyisellään niin mukavaa, että poliittinen toiminta on suurempi epämiellyttävä tekijä kuin sinuun kohdistuva rakenteellinen sorto. Se tarkoittaa myös sitä, että nykyisessä järjestelmässä sinä olet voitolla, ja

siksi voit kuvitella olevasi neutraali. Monet muut eivät voi olla tietämättä miten paskoja asioita maailmassa tapahtuu, koska ne tapahtuvat heille itselleen. Esimerkki omasta elämästäni: muunsukupuolisena mä en ole Suomen valtion mielestä oikeasti olemassa, tai ainakin valehtelen sukupuolestani. Todellisuudessa se on mun passi joka valehtelee, koska valtio ei pääse eroon uskuksesta kahdesta ja vain kahdesta sukupuolesta.

2) Sinä, joka et ymmärrä omia etuoikeuksiasi

Joidenkin tuntuu olevan mahdotonta tajuta, että on aina etuoikeus kuulua siihen joukkoon, jota pidetään tavallisena ja keskivertona. Esimerkki: mä erotun joukosta koska en ole valkoinen enkä cissukupuolinen. Se on asia, joka vaikuttaa ihan helvetisti mun elämääni. Sellaista paikkaa, jossa mä olisin keskiverta, ei ole. Toisaalta mun taustani on keskiluokkainen, eli siinä asiassa mä olen etuoikeutettu.

Etuoikeuksia on toki muitakin kuin valkoisuus, cissukupuolisuus tai keskiluokkaisuus. Otetaanpa vaikka kieli. Englanninkielisten ihmisten ei koskaan oleteta puhuvan mitään muuta kieltä kuin omaansa. Koko maailma on heille avoin, ja kaikki muut joutuvat kommunikoimaan heidän ehdoillaan.

3) Sinä valtaapitävä, jonka ehdoilla kaikki keskustelu käydään

Mua vituttaa, että köyhyydestä saa puhua vain niin, ettei rikkaille tule paha mieli, että rasismista saa puhua vain niin, ettei valkoisille tule paha mieli ja että sukupuoli vähemmistöistä saa puhua vain niin, ettei kukaan cissukupuolinen loukkaannu. Olen väsynyt keskustelemaan ja odottamaan, että ihmiset muuttisivat. Sillä muuttuminen on vaikeaa, se tekee kipeää, eikä etuoikeutetuilla ole siihen mitään muuta motiivia kuin se, että

sen myötä heistä tulisi parempia ihmisiä. Laiskuus ja pelko voittavat aina.

Rakkaudella

Shame

Shame oli hänen nimimerkinsä. Hän käytti sitä oikeassakin elämässä aina silloin kun häntä ei huvittanut käyttää oikeaa nimeään, mitä tapahtui varsin usein. Harpreet oli sukupuoli-neutraali nimi, mutta se ei tarkoittanut, että hän olisi tuntenut itsensä täysin Harpreetiksi.

Hän tilasi toisen oluen ja jäi odottamaan kommenttiosion täyttymistä jo tutuiksi tulleilla asiattomuuksilla. Hänestä oli hauska keksiä trolleille nokkelia vastauksia, mikä oli tehnyt blogista varsin suosittua. Ei mennyt aikaakaan, kun yksi vakio-nimimerkeistä ilmestyi kommenttikenttään:

bollywood, meidän täytyy jutella. tää on tosi tärkeetä. koskee kiurua. Lähettäjä: samuel.

Sama tyyppi oli kommentoinut jokaista kirjoitusta lähes blogin perustamisesta lähtien. Tämä kutsui häntä aina Bollywoodiksi, mikä oli kaikkein oudointa. Hyypiöllä oli jonkinlainen pakkomielle saada keskustella hänen kanssaan kahden kesken.

Bollywood pyöritteli mielessään sopivaa vastausta kunnes lopulta naputteli: *Sori samuel, ihmisten nimiteleminen heidän syntyperänsä perusteella ei yleensä ole paras tapa aloittaa dialogia. Parempaa onnea ensi kerralla.* Hän risti tyytyväisenä jalkansa ja jäi odottamaan muita kommentteja.

Niitä tulikin: Ano Nyymi haukkui häntä yliherkäksi vihervassariksi joka ei vain yksinkertaisesti suostunut

yymmärtämään, että kaikki ongelmat hänen elämässään joh-
tuivat hänestä itsestään. Marcus taas horisi jotain tolkutonta
Nietzschestä. Hän vastasi molemmille piikkittelevään tyyliinsä.

Lopulta Juta mulkoili häntä niin pahasti että hän päätti läh-
teä. Bollywoodia ei kuitenkaan huvittanut mennä kotiin. Hänen
mielensä surisi vielä blogikirjoituksen, oluen ja musiikin yhteis-
vaikutuksesta. Ravintoloiden valot ja puheensorina kutsuivat
häntä luokseen. Hän tajusi olevansa suorastaan riehakkaalla tuu-
lella: hän halusi olla osa tätä kaupunkia, taivuttaa sen tahtoonsa.

Hän vaelteli kaupungilla hetken ennen kuin päätti yrittää
sisään yhteen uuteen yökerhoon, josta oli kuullut kehuja.
Ovelle oli jo ehtinyt muodostua jonoa, ja Bollywoodin oli
myönnettävä itselleen, että hän tunsu itsensä hermostuneeksi
seistessään yksin tuntemattomien ihmisten joukossa. Parta-
vedeltä haisevia, nousuhumalaisia miehiä. Älyttömän cooleja
tyttöjä kokomustissa vaatteissa. Hän oli ainoa ruskea henkilö
koko jonossa. Hän myös epäili vahvasti olevansa jos ei nyt
ainoa, niin yksi todella harvalukuisista queereista, mikä sai
hänet ihmettelemään miksi hän ylipäätään halusi mennä
heterobaariin. Toisaalta ajatus siitä, ettei hän ollut kaikkiin
paikkoihin tervetullut, sai hänet vihaiseksi. Kun hän viimein
pääsi portsarin luo, hän oli onnistunut nostattamaan kunnan
uhon pintaan.

Ovimies sanoi hänelle jotain latviaksi. Bollywood ei vielä-
kään osannut latviaa paskan vertaa, mutta hän uskoi tämän
pyytävän hänen henkilöllisyystodistustaan. Hän kaivoi lom-
pakkoaan ja ojensi sitten kortin vetäen samalla tahtomattaan
henkeä.

Portsari tuijotti korttia. Se ei tietenkään ollut Bollywoodin
oikea henkkari, vaan väärennös, eikä edes kovin hyvä sellai-

nen. Sillä ei kuitenkaan ollut väliä: hänellä oli kyky huijata ihmisiä, saada heidät näkemään asiat niin kuin halusi.

Oli mahdotonta sanoa, milloin hän oli tehnyt niin ensimmäisen kerran. Hän oli pystynyt siihen niin kauan kuin muisti, ja hänen ensimmäiset mielikuvansa asiasta liittyivät pikemminkin oivallukseen, etteivät kaikki muut pystyneet samaan kuin hän. Bollywood oli paljastanut asian koko elämänsä aikana vain yhdelle henkilölle ja silloinkin vahingossa. Se ei ollut mennyt hyvin, ja siitä lähtien hän oli päättänyt pitää salaisuuden itsellään. Häntä pidettiin muutenkin ihan riittävän poikkeavana.

Kun portsari katsoi väärennettyä henkkaria, Bollywood kuvitteli mielessään aidon, joka todisti hänen olevan yhdeksäntoistavuotias. Hän näki kaikki yksityiskohdat, hologrammit ja oman passikuvansa, ja syystä jota hän ei itsekään tuntenut, hänen näkemänsä siirtyi miehen mieleen.

Bollywood oli varma, että temppeu toimisi tälläkin kertaa, mutta sitten portsari sanoi hänelle jotain.

”Sori, en puhu latviaa”, Bollywood sanoi.

”*Wrong shoes*”, portsari sanoi.

Bollywood katsoi alas kenkiinsä. Hänellä oli jalassaan samat maiharit kuin aina – hän ei edes omistanut muita kenkiä.

”Meillä on pukukoodi”, ovimies jatkoi. ”Naisilla pitää olla korkokengät.”

”Minä en ole nainen”, Bollywood sanoi.

Portsari vilkaisi yhä kädessään olevaa henkkaria. Hän osoitti sormellaan siinä olevaa F-kirjainta.

”Hevonpaskaa”, Bollywood sanoi.

Portsari kurtisti kulmiaan. ”Siirry”, hän sanoi.

Bollywood ei liikkunut. ”Minä olen jonottanut tässä

vähintään tunnin. Te ette voi syrjiä minua sukupuolen tai varsinkaan kenkien takia”, hän sanoi. Tai ihonvärin, hän lisäsi mielessään. Tai kielen – Juta sanoi ettei moniin paikkoihin päässyt sisään ellei puhunut latviaa tai venäjää. Brittiläiset halpalentoyhtiöturistit ja heidän huono käytöksensä olivat pitäneet siitä huolen.

Tai mistä sen tiesi, ehkä kyse todella oli kengistä. Bollywoodin ongelma oli nimenomaan se, että seinä saattoi tulla vastaan milloin tahansa, eikä hän voinut koskaan olla varma, mistä se johtui.

Portsari ei sanonut mitään, mutta otti askeleen lähemmäs. Hän puhui jotain radiopuhelimeensa.

”Et voi olla tosissasi”, Bollywood sanoi.

Mutta hän oli, sillä toinenkin portsari ilmestyi paikalle. Iso, siis todella iso kaveri. He aikoivat heittää hänet ulos, vaikka hän ei ollut vielä päässyt edes kynnyksen yli.

Ihmiset tuijottivat. Se ei ollut mitään uutta: ihmiset tuijottivat häntä usein.

Bollywood tunsi kuinka veri nousi hänen kasvoihinsa. Hän astui sivuun, mutta vasta kun oli huutanut: ”Pitäkää normaatiivinen paskanne! Oikein kieriskelkää siinä!”

Se ei ollut kaikkein nasevin vastalause, mutta siinä tilanteessa oli mahdotonta keksiä mitään parempaa. Bollywood käveli kotiin kiukusta puhisten. Vaikka oli varsin koleaa, joukko ihmisiä joi ulkosalla. Joku heistä huhui Bollywoodin perään, mutta hän vain työnsi kädet syvemmälle taskuihin ja jatkoi matkaansa.

Aamuun ei ollut enää kovin montaa tuntia. Jutan baarikin oli jo sulkeutunut. Hän tiesi, että Juta pysyttelisi hereillä niin kauan kunnes hän tulisi kotiin, ja ajatus ärsytti häntä.

Ja totta tosiaan. Juta istui olohuoneen sohvalla lukemassa. Jalkalampussa oli valo päällä, ja kahvipöydällä oli viinilasi.

Juta ei koskaan kysynyt missä hän oli ollut tai miksi hän tuli niin myöhään. Hän ei myöskään ollut vihainen. Aivan niin kuin hänen olisi sattumalta tehnyt vain mieli lukea aamuun asti aina silloin, kun Bollywood oli myöhään ulkona.

”Hei”, Juta sanoi ja laittoi kirjan kiinni. ”Tänään oli hyvä myynti. Kalja kävi kaupaksi.”

”Hmm”, Bollywood hymähti vastaukseksi. Hän kääntyi mennäkseen omaan huoneeseensa.

”Sinulle tuli kirje”, Juta sanoi.

Bollywood pysähtyi.

”Mitä?”

”Niin, kirje. Sinulle. Jätin sen eteiseen.”

Juta ei tuntunut huomaavan hänen hätäännystään. Bollywoodille ei koskaan tullut postia. Syy oli yksinkertainen: kukaan ei tiennyt hänen osoitettaan.

Kenenkään ei pitänyt tietää sitä.

Hänen ensimmäinen ajatuksensa oli, että kaikkien näiden kuukausien jälkeen he olivat vihdoinkin löytäneet hänet. Toinen ajatus oli, että se oli mahdotonta: hänen perheensä oli Suomessa, eikä kukaan siellä tiennyt hänen olevan Riiasa.

Valkoinen kirjekuori odotti häntä eteisen lipaston päällä. Bollywood olisi luultavasti jättänyt kuoren avaamatta ellei olisi tunnistanut käsialaa.

Hän kallisti päätään. Kirjoitus todella näytti erehdyttävästi hänen omaltaan.

Kuoressa ei ollut lähettäjän osoitetta, sekä postimerkki että leima olivat paikallisia. Hän repi sen auki.

Kuoresta paljastui kolme käsinkirjoitettua paperiliuskaa.

Bollywood selasi ne läpi ja huomasi, että yksi oli kirjoitettu suomeksi, toinen englanniksi ja kolmas punjabiksi. Hän luki suomenkielisen kirjeen:

Bollywood! Harpreet! Tai miksi ikinä kutsutkaan itseäsi!

Tässä mä, tai siis sä. Sä et muista tämän kirjeen kirjottamisesta mitään, mutta älä huoli: sun ei kuulukaan muistaa. Jos muistat, asiat on menneet pieleen. Joten mitä ikinä teetkin juuri nyt, lopeta se ja lue tämä kirje loppuun asti. Sun elämäsi muuttuu aivan kohta.

Ensinnäkin: kaikki ne oudot jutut joita pystyt tekemään? Viime kesänä sait vihdoon selville, mistä niissä on kyse. Tapasit tyypppejä, joilla oli kaikilla samanlaisia kykyjä. Me, tai siis te, jouduitte kuitenkin pulaan, ja yksi ryhmästä joutui pyyhkimään muiden muistot ettei kaikki jäisi kiinni.

Hänen nimensä on Kiuru. Hän on suunnilleen saman kokoinen kuin sä, kiharatukkainen ja vihreäsilmainen. Hän käyttää lähes aina silmälaseja ja kanniskelee mukanaan kirjoja. Kiuru näyttää usein siltä että on uppoutunut ajatuksiinsa, mutta kun puhut, hän kuuntelee tarkasti.

*Tässä kuoressa on mukana lentolippu sekä hänen koulunsa osoite. Etsi Kiuru. Hän ei ehkä vielä ole pulassa, mutta luultavasti kohta on. Etsi hänet ja auta – olet hänelle henkesi velkaa. Kiuru on myös ainoa, joka voi selittää sulle yhtään mitään. **ÄLÄ LUOTA KEHENKÄÄN MUUHUN KUIN KIURUUN.***

Rakkaudella

B

P.S. Varo sinisilmäisiä blondeja!

Kiuru. Kuvitteliko hän, vai kuulostiko se jotenkin tutulta?

Bollywood työnsi sormensa kuoreen. Siellä oli kuin olikin lentolippu. Se oli niitä kalliita lippuja joissa ei ollut matkustus-aikaa, pelkästään kohde.

Bollywoodin kulmat olivat kohonneet hänen lukiessaan kirjettä. Se oli niin outo. Hän ehti juuri aloittaa englanninkielistä liuskaa – se ainakin alkoi tismalleen samoin kuin suomenkielinen – kun hän kuuli äänen. Kummallisen, repivän äänen.

Ja samassa olohuoneen katto tuli alas.

Korviahuumaava rysähdys. Valkea tomupilvi, laastia ja betonia, huutoa. Oli vaikea hengittää, ja vielä vaikeampi nähdä. Kun pöly oli hieman hälvennyt, Bollywood viimein ymmärsi mitä oli tapahtunut: yläkerran asukas oli pudonnut katon läpi. Mies makasi lattialla liikkumattomana, ja hetken aikaa oli helppo uskoa, että hän oli kuollut. Inese, Jutan toinen elätti, oli tullut huoneestaan ja huusi Bollywoodin makuun turhan kimeällä nuotilla.

Juta oli ponnahtanut ylös sohvalta. Hän kirosi ja kumartui tarkastelemaan miestä. Tämä oli jo avannut silmänsä ja alkanut liikutella raajojaan. Nyt hän heilautti Jutalle kättään. Ei tässä mitään, ele tarkoitti. *Ei tässä mitään, putosin vain juuri katon läpi.*

Juta yski ja kirosi lisää. Sitten hän säntäsi rappuun. Bollywood kuuli kuinka ovia availtiin ja suljettiin. Asukkaiden kysymykset poukkoilivat seinistä ja lattiasta.

Bollywood puristi yhä kirjettä kädessään.

Olohuone alkoi täyttyä töllistelijöistä. Naapurin vanha ukko Ivars ja monta muuta, yöpaidoissa ja aamutakeissa. Kaikki ympärillä hokivat samoja sanoja yhä uudelleen ja uudelleen, ja yksi jos toinen yski. Bollywoodin mielestä se kuulosti samalta

kuin hyppivä levysoittimen neula – toisin sanoen hirveältä. Katon läpi pudonnut mies ei ollut vielääkään päässyt jaloilleen, mutta ei myöskään antanut kenenkään auttaa itseään ylös.

Bollywoodin huomio oli toisaalla. Hänen levynsä pyöri tyhjä ja hän tunsi olevansa täysin irrallaan ympäristöstään ja sen tapahtumista.

Äkkiä hän tiesi mitä halusi tehdä.

Hän livahdi huoneeseensa, työnsi harvat vaatekappaleensa reppuun läppärin seuraksi ja sulki vetoketjun. Hän oli juuri ehtinyt ovelle kun hän kuuli Jutan äänen takanaan: ”Minne sinä kuvittelet olevasi menossa?”

Bollywood pysähtyi. ”Ostamaan röökiä.”

Se oli luultavasti ainoa vastaus, jonka Juta saattoi hyväksyä. Bollywood tunnisti hänen tupakanhimonsa pelkästään suupielien asennosta: hänelle tuli aina hirveimmät nikat.

”Tuo minullekin. Kaksi askia.”

”Olet ennestäänkin yhden askin velkaa!” Bollywood protestoi.

”Yksi sitten.”

Bollywood mumisi jotain minkä Juta tulkitsisi myöntymiseksi ja lähti ennen kuin tämä ehtisi kysyä, miksi hänellä oli reppu mukana.

Bollywood ei ollut hyvä lopuissa. Alut olivat enemmän hänen heiniään. Hän mieluummin liukeni kuin sanoi tai teki mitään, minkä saattoi tulkita hyvästeiksi. Siitä aiheutuisi vain turhaa draamaa. Ja jos draamaa tulikin, hän olisi jo kaukana.

Ei hän tällä tavalla tietenkään kerännyt kunnioitusta. Mutta ehkä hän toivoikin, ettei hänestä välitettäisi aivan näin paljon. Se teki elämästä helpompaa, vapaampaa.

Bollywoodille mikään ei ollut yhtä tärkeää kuin vapaus.

Rapussa haisi homeelle ja hän pidätti tapansa mukaan hengitystä. Hän lähti jolkottelemaan alas portaita ohittaen samalla alakerrassa asuvan mummelin, joka oli tullut portaikkoon yöpaidassa. Mummon rukoukset olivat viimein menettäneet tehonsa, hän ajatteli. Katon romahtaminen ei ollut voinut tulla kenellekään yllätyksenä – rakennus oli ulkoapäin katsottuna selvästi vinossa ja seinissä oli jo pitkään ollut lohkeamia. He olivat aina naureskelleet alakerran mummelin pitävän koko rakennusta pystyssä rukouksillaan, jotka äityivät välillä hyvinkin kovaäänisiksi.

Kadulla hän yritti ravistella pölyä pois vaatteistaan samalla kun odotti taksin ilmestymistä. Ensimmäinen kurvasikin esiin jo melkein saman tien – se sattui kuitenkin olemaan neonvihreä, ja Bollywood astui takaisin varjoihin. Hänellä oli ollut vähän, no, ongelmia erään neonvihreän taksin kanssa. Oli siis parempi odottaa punaista.

Bollywood ajatteli kirjettä. Se saattoi hyvin olla ansa, vaikka hän ei keksinytkään miten. Ehkä hän vielä katuisi lähtöään myöhemmin. Toisaalta hän ei ollut vielä kertaakaan katunut mitään, mitä oli tehnyt: pelkästään asioita, jotka häneltä olivat jääneet tekemättä, tai jotka olisi pitänyt tehdä jo aiemmin.

Viisi minuuttia myöhemmin punainen taksi ilmestyi kulman takaa. B nosti kätensä pystyyn, ja auto pysähtyi.

”Lentokentälle”, hän sanoi kuljettajalle.

Kuljettaja odotti, että hän oli istunut mukavasti ennen kuin aloitti jutustelun. ”Olet siis menossa matkalle?”

”Jo vain”, Bollywood vastasi. ”Todellinen seikkailu luvassa.”

”Minnepäin matkustat?”

Bollywood ei tiennyt juuri mitään tulevasta, mutta tämän verran hän sentään tiesi. ”Irlantiin.”

LINTUJA OLI NIIN PALJON,
ETTÄ KAUEMPAA KATSOTTUNA NE NÄYTTIVÄT
SAVUPILVELTÄ, JOKA MUUTTI MUOTOAAN.
ELÄVÄÄ KOHINAA, JOSSA OLI SELVÄT SÄÄNNÖT.
TAIKUUTTA – KUKAAN EI TIENNYT, MITEN
LINNUT OSASIVAT KÄÄNTYÄ TISMALLEEN
SAMALLA HETKELLÄ.

Bollywood on päätynyt Riikaan tekemään hanttihommia ja elämään muiden hyväntahtoisuuden varassa. Kaikki muuttuu, kun hän saa itseltään oudon kirjeen, jonka kirjoittamisesta hänellä ei ole mitään muistikuvia. Kirjeessä häntä kehoitetaan lähtemään välittömästi Pohjois-Irlantiin.

Irlannissa Bollywood kohtaa katolista sisäoppilaitosta käyvän Kiurun, ja pian paikalle saapuvat myös Nelu ja Dai, alkujaan viisihenkisen ringin kaksi muuta elossa olevaa jäsentä. Käy ilmi, että suojellakseen ystäviään Kiuru on joutunut pyyhkimään heidän mielestään kaikki edeltävään kesään liittyvät muistot. Hämmäntävässä tilanteessa nelikon keskinäiset suhteet määritellään uudelleen, eikä tilannetta helpota se tosiikka, että Väki on päässyt heidän jäljilleen.

Aistienvartija jatkaa Elina Rouhiaisen uutta Väki-trilogiaa, joka nivoo yhteen realismia ja urbaania fantasiaa. Tarina kuljettaa lukijaa ympäri Eurooppaa ja sivuaa monia ajankohtaisia yhteiskunnallisia teemoja: poliittisia konflikteja, paperittomuutta, syrjäytymistä, sukupuoleltaan moninaisten ihmisoikeuksia. Sarjan avausosa *Muistojenlukija* voitti Topelius-palkinnon 2018, ja trilogian pohjalta on kehitteillä tv-sarja.

